

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Isparta İli sınırları içerisinde yer alan ve Göller Bölgesi'nin en büyük doğal zenginliklerinin başında gelen; ayrıca balıkçılık, sulama ve enerji üretimi bakımından da son derece büyük önem taşıyan Eğirdir Gölü, Hoyran Gölü, Kovada Gölü ve Beyşehir Gölleri' nin günümüzde ortak acil çözüm gerektiren kirlilik nedenlerinin ve buna bağlı olarak çevresel etkilerinin araştırılması ve çözüm yollarının bulunması amacıyla Anayasa'nın 98 inci maddesi ve İç tüzüğün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince bir "Meclis Araştırması" açılmasını saygılarımla arz ederim.

1. Mevlüt COŞKUNER – Isparta
2. Gürol ERGİN – Muğla
3. Atila EMEK - Antalya
4. Ahmet ERSİN – İzmir
5. Mehmet Ali ÖZPOLAT – İstanbul
6. Ramazan Kerim ÖZKAN – Burdur
7. Rahmi GÜNER – Ordu
8. Ali İhsan KÖKTÜRK – Zonguldak
9. Bülent BARATALI – İzmir
10. İsa GÖK – Mersin
11. Halil ÜNLÜTEPE – Afyonkarahisar
12. Tekin BİNGÖL – Ankara
13. Turgut DİBEK – Kırklareli
14. Hulusi GÜVEL - Adana
15. Sacid YILDIZ – İstanbul
16. Ali OKSAL – Mersin
17. Faik ÖZTRAK – Tekirdağ
18. Ahmet KÜÇÜK – Çanakkale
19. Orhan Ziya DİREN – Tokat
20. Fevzi TOPUZ – Muğla
21. Ali ARSLAN – Muğla
22. Vahap SEÇER – Mersin
23. Çetin SOYSAL – İstanbul
24. Muharrem İNCE – Yalova
25. Muhammet Rıza YALÇINKAYA – Bartın
26. Abdülaziz YAZAR - Hatay

GEREKÇE

Eğirdir Gölü'nün kuzey tarafına doğru hoyran boğazıyla ayrılan ve daha küçük bir alanı kaplayan kısmı Hoyran Gölü; güneyde kalan büyük kısmı potansiyel içme suyuna sahip Eğirdir Gölü olarak adlandırılır ve Türkiye'nin 4. büyük gölüdür. Gölün Can Ada ve Yeşilada isimli 2 adacığı vardır. Bu büyük göl 25 km uzunluğundaki bir kanalla bağlandığı ve Eğirdir' in güneyinde küçük bir göl olan Kovada gölünü beslemektedir.

Beyşehir Gölü ise, Türkiye'nin üçüncü büyük gölüdür Büyük bir bölümü Konya İli'nde yer alan Beyşehir Gölü'nün 1/7' si Isparta İl sınırlarında bulunmaktadır. Küçük bir paya sahip olsa da Gölün bu Isparta'da kalan kısmı çevresinde birçok köy bulunmakta olup köy halkının geçim kaynağı Beyşehir Gölünden balıkçılıktır.

Eğirdir ve Beyşehir Gölleri'nin doğal yapıları dikkate alınmaksızın uygun olmayan ve sadece ekonomik kazanç göz önünde tutularak; 8-10 yıl gelir getiren balıklar (Sudak, Çin Sazanı ve Gümüş Balığı) göle bırakılmıştır. Bu durum göllerin doğal canlı yapısını büyük oranda yok etmiştir. Yıllar önce göllere atılan Sudak Balığı'nın yarattığı sorun bir örnek iken 2003 yılında Gümüş Balığı'nın atılması aynı hatanın tekrarı olmuştur. Birbiri ile uyum sağlamayan balık türlerinin bir araya getirilmesi örneğin Gümüş Balığı'nın diğer balık türlerinin larvalarından beslenmesi ve bu balıkların türlerini yok etmesi sonucu bu göllerden balıkçılıkla geçinen yöre halkı da mağdur olmuştur. Öyle ki; Beyşehir Gölü avlak sahasının kira bedelini yöre halkı ödeyemez hale gelmiştir. 1952 yılından günümüze kadar olan dönemde Sıraz, Dudaklı Balık, Eğrez, Sazan, Ot Balığı ve 77-85 yılları arasında ciddi bir ihracat geliri getirmiş olan Kerevit artık bu göllerde var olmamakta ya da yok denecek kadar azdır. Bunun tek sebebi ise bilinçsizce yapılan balık üretimidir.

Diğer önemli bir sorun tarımsal alanların tamamına yakını "vahşi sulama" olarak adlandırılan salma sulama sistemi ile sulanmasıdır. Oysa damla sulama sistemi ve göllerin çevresinde daha az su ihtiyacı olacak fide ve fidanların dikimi ile alınabilecek ve uygulaması basit önlemler büyük fayda sağlayacaktır.

Göllerimiz her türlü atık bırakma yeri olarak görülmektedir. Evsel, tarımsal, endüstriyel atıklar sözde arıtılarak bu alanlara bırakılmaktadır. Arıtma Sistemlerinin var olması yeterli değildir. Aynı zamanda arıtma sistemlerinin günün koşullarına göre düzenlenmesi, yenilenmesi ve çalıştırılması gerekmektedir. Soğuk hava ünitelerinin temizlik dönemleri Mayıs-Eylül ayları arasındadır. Bu dönemlerde göl ve kanallarda kitleler halinde balık ve diğer su canlıları ölümleri belirlenmiştir. Göllerin kıyı çizgilerinin hala ihlal edilmesi, göl kenarlarının işgali diğer önemli bir faktördür. Çünkü göllerde dolgu alanları oluşturarak tarım alanları, yerleşim ve endüstri alanları elde edildikçe göllerdeki kirlilik artmaktadır.

Uzmanlardan alınan bilgilere göre göllerin kirliliğinde özellikle Eğirdir Hoyran Gölü'nde kullanılan nitratlı gübreler ve zehirli ilaçlar ilk sırada yer almaktadır. Bu durum insan ve diğer canlı türlerinin yaşamını tehlikeye attığı gibi göllerde otlanmayı da arttırmıştır. Özellikle mavi ve yeşil alglerin çoğalması ayrı bir tehdit yaratmaktadır. Bu otlanma en kısa zamanda temizlenmeli hatta göller etrafında ise ağaçlandırmaya gidilmeli ve ağır metalleri emen türdeki bitki örtüsü setler halinde gölleri çevrelemelidir. Isparta İli'nin sahip olduğu bu göller çok iyi içme su kaynaklarıdır aynı zamanda. Ancak kirliliğin bu şekilde devam etmesi durumunda özellikle Eğirdir gibi değerli içme su kaynaklarımız yakın bir gelecekte yok olup gidecektir. Bununla ilgili 4 Eylül 1988 tarihinde ve 19919 sayı ile Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği Resmi Gazete'de yayımlanmış ve bu göllerin nasıl korunacağı burada açık, net bir şekilde belirtilmiştir. Günümüzde bu yönetmeliğin 20 yıldan bu yana uygulanmaması göllerimizin bu hale gelmesinde en önemli faktördür.

Yukarıda belirtilen sorunlar çözümü olan gerekli sağduyu ile üstesinden gelinebilecek sorunlardır. Öncelikle yaşam kaynağı olan; yöre halkının geçiminde önemli rol oynayan; Kovada I ve II Hidroelektrik Santralleri ile enerji üretimini sağlayan; tarımsal alanda sulamada fayda sağlayan ve turizm açısından bölge ekonomisine katkıda bulunan göllerimizin yukarıda detaylı bir şekilde belirtilen sorunlarına acil bir şekilde çözüm bulabilmek ve daha kötü bir hale gelmeden biran önce tedbir almak; yetkilileri harekete geçirmek için bir Meclis Araştırma Komisyonu kurulması yerinde olacaktır.